

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie wprowadza zmiany w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289), zwanym dalej „nowelizowanym rozporządzeniem”, stanowiącym wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.).

Konieczność zmiany nowelizowanego rozporządzenia jest związana z wprowadzeniem obowiązku zatrudniania – od dnia 1 września 2022 r. – w przedszkolach, szkołach i zespołach przedszkoli i szkół niebędących specjalnymi, nauczycieli pedagogów specjalnych, wynikającego z przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, wprowadzonych ustawą z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116) i potrzebą określenia wymagań kwalifikacyjnych dla tej grupy nauczycieli.

Powyższe pociąga za sobą konieczność określenia kwalifikacji wymaganych od nauczycieli zatrudnianych na stanowisku pedagoga specjalnego w przedszkolach, szkołach i zespołach przedszkoli i szkół niebędących szkołami specjalnymi.

W projekcie rozporządzenia przewidziano również zmianę dotyczącą kwalifikacji wymaganych od nauczycieli zatrudnianych w przedszkolach, szkołach i oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych. Stanowi to odpowiedź na wpływające do Ministerstwa Edukacji i Nauki postulaty od pracowników kuratoriów oświaty, dyrektorów i organów prowadzących te przedszkola, szkoły oraz osób kierujących podmiotami leczniczymi, wskazujące na trudności w pozyskaniu nauczycieli posiadających przygotowanie w zakresie pedagogiki leczniczej lub terapeutycznej. Stanowi to poważne utrudnienie w funkcjonowaniu przedszkoli, szkół i oddziałów specjalnych już istniejących, jak i tworzeniu nowych. Szczególnie trudna sytuacja występuje w podmiotach leczniczych realizujących świadczenia z zakresu opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży.

Z dniem 1 stycznia 2022 r. zostały wprowadzone przepisy zobowiązujące do zapewnienia przez podmiot leczniczy udzielający świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień dzieci i młodzieży na II poziomie referencyjnym, realizacji obowiązku szkolnego w miejscu udzielania świadczeń w ramach oddziału

dziennego¹. Brak funkcjonującej na terenie podmiotu leczniczego szkoły lub oddziału specjalnego uniemożliwia zawarcie umowy o realizację świadczeń, a tym samym ogranicza dostępność opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży. Jako wystarczające do realizacji zadań w przedszkolach, szkołach i oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych są wskazywane kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkola lub danego typu szkoły.

W związku z powyższym zaproponowano następujące zmiany nowelizowanego rozporządzenia:

1. Kwalifikacje wymagane od osób zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych (§ 1 pkt 1 projektu rozporządzenia – dodawany § 15a nowelizowanego rozporządzenia)

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach zorganizowanych w podmiotach leczniczych będzie posiadała osoba, która ma kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela określone w § 3 i § 4 nowelizowanego rozporządzenia, a w przypadku nauczania języków obcych w tych przedszkolach, szkołach i oddziałach – w § 12 nowelizowanego rozporządzenia. Nie będzie zatem konieczne posiadanie przygotowania w zakresie pedagogiki leczniczej czy terapeutycznej.

2. Kwalifikacje wymagane od osób zatrudnionych na stanowisku pedagoga specjalnego (§ 1 pkt 2 projektu rozporządzenia – dodawany § 19a nowelizowanego rozporządzenia)

Osoba na stanowisku pedagoga specjalnego będzie zobowiązana do ukończenia:

- 1) jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika specjalna i posiadania przygotowania pedagogicznego lub
- 2) jednolitych studiów magisterskich lub studiów pierwszego lub drugiego stopnia, w zakresie pedagogiki specjalnej, i posiadania przygotowania pedagogicznego, lub
- 3) jednolitych studiów magisterskich lub studiów pierwszego i drugiego stopnia, w zakresie pedagogiki, i posiadania przygotowania pedagogicznego, a ponadto ukończenia kursu kwalifikacyjnego lub studiów podyplomowych w zakresie pedagogiki specjalnej lub w zakresie edukacji włączającej.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. poz. 1285, z późn. zm.).

Projektowane rozwiązania były konsultowane na etapie opracowania projektu ze środowiskiem akademickim, tj. przedstawicielami uczelni prowadzących kształcenie w zakresie pedagogiki specjalnej.

3. Przepisy epizodyczne i końcowe (§ 1 pkt 3 i § 2 projektu)

W dodawanym § 30a nowelizowanego rozporządzenia przewidziano, że do dnia 31 sierpnia 2026 r. kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela pedagoga specjalnego:

- 1) w przedszkolach, o których mowa w § 4 – będzie posiadała również osoba, która ma kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, określone w § 4, a ponadto ukończyła studia podyplomowe w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka;
- 2) w szkołach i przedszkolach, o których mowa w § 3 ust. 1 i § 4 – będzie posiadała również osoba, która ma kwalifikacje określone w § 3 ust. 1 i § 4, a ponadto ukończyła kurs kwalifikacyjny lub studia podyplomowe w zakresie pedagogiki specjalnej.

Projektowane rozwiązania były konsultowane ze środowiskiem akademickim. W toku konsultacji ustalono również konieczność wprowadzenia okresu niezbędnego na uzupełnienie kwalifikacji w przypadku tych osób, które nie spełniają wymagań określonych w § 19a nowelizowanego rozporządzenia. Termin ten został ustalony na dzień 31 sierpnia 2026 r.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (§ 2 projektu rozporządzenia).

Projektowane rozporządzenie jest procedowane w trybie odrębnym, o którym mowa w § 98 i § 99 pkt 3 i 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), tj. z pominięciem etapu konsultacji publicznych i opiniowania oraz skróceniem etapu uzgodnień. Jest to uzasadnione ważnym interesem publicznym, umożliwi bowiem podejmowanie czynności związanych z zatrudnieniem nauczycieli pedagogów specjalnych z dniem 1 września 2022 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Należy wskazać, że brak jest możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do wydania projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.